

A Fővárosi Ítéltábla Dr. Polecsák Mária Ügyvédi Iroda (fél címe 5, ügyintéző: dr. Polecsák Mária ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, valamint az Ivanovits Ügyvédi Iroda (fél címe 4, ügyintéző: dr. Ivanovits Andrea ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében - amely perbe a Csuka Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Csuka Péter ügyvéd) által képviselt Alperesi beavatkozó (fél címe 1) az I. rendű alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Törvényszék 2012. április 19. napján kelt 5.P.21.522/2009/47. számú ítélete ellen a felperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperes által az I. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 130.000 (Egyszázharmincezer) forintra, a II. rendű alperesnek fizetendő perköltséget 130.000 (Egyszázharmincezer) forint plusz áfa összegre, míg a beavatkozónak fizetendő perköltséget 60.000 (Hatvanezer) forint plusz áfa összegre leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az I. rendű alperes részére 50.000 (Ötvenezer) forint, a II. rendű alperes részére 50.000 (Ötvenezer) forint plusz áfa összegű és a beavatkozó részére 25.000 (Huszonötezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy - felhívásra - fizessen meg az államnak 416.000 (Négyszáztizenhatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2002. június 22-én motorversenyen vett részt a ...en, ahol a verseny szervezőjével kötött megbízási szerződés alapján a II. rendű alperes végezte a helyszíni elsősegély ellátást. A felperes 17 óra 30 perc körül nagy sebességgel a szalagkorlátnak ütközött, és a balesetben súlyosan megsérült a jobb válla. A ...en

lévő ambuláns szobában elsősegélyben részesítették: lefektették és sóoldatos infúziót kötöttek be. Ezután a II. rendű alperes részéről 17 óra 41 perckor kértek mentőt az I. rendű alperestől a felperes kórházba szállítása céljából. Az esetkocsi 18 óra 1 perckor érkezett a helyszínre, ahonnét 18 óra 21 perckor indult el, és 18 óra 50 perckor érkezett meg a ... Kórházhoz, ahol 19 óra 5 perckor vették fel a felperest a traumatológiai osztályra. A felperes jobb karja és keze mintegy fél órával a baleset után elkezdett zsibbadni, és mire a kórházba értek két ujját már nem tudta mozgatni. Ott - a röntgenvizsgálatok után - a jobb oldali teljes vállficamot helyre tették, de a bénulásos tünetek nem múltak el. A ... Kórházban június 25-éig kezelték a felperest, idegsérüléseit azonban nem tudták meggyógyítani. Hosszantartó rehabilitációja ellenére a jobb oldali deltaizom beidegzésének a megszűnése véglegessé vált, a vállizmok teljesen elsorvadtak, a váll mozgásterjedelme beszűkült. Erre figyelemmel a felperes mindennapi élete is jelentősen megváltozott, a korábban végzett sportokról, köztük a sziklamászásról, le kellett mondania, és nehéz fizikai munkát sem végezhet. Maradandó egészségkárosodásának mértéke mintegy 30-35%-osra tehető. Emellett külső megjelenését is hátrányosan befolyásolja jobb vállának a deformitása.

A felperes keresetében a Ptk. 339. § (1) bekezdése és 355. § (1) bekezdése alapján 4.800.000 forint nem vagyoni és 400.000 forint vagyoni kártérítés egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az I-II. rendű alpereseket. Érvelése szerint sérülésének ellátása és kórházba szállítása során az alperesek megsértették az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 6-7. §-ainak, valamint a 9. § (1) bekezdésének, a 13. §-ának és a 77. § (3) bekezdésének az előírásait, mivel nem az aktuális állapotának megfelelő kezelésben részesítették. Maradandó egészségkárosodása ugyanis elkerülhető lett volna, ha a baleset után azonnal elvégezik az idegi sérülések diagnosztizálásához szükséges vizsgálatokat, és ennek megfelelő sürgősséggel szállítják kórházba.

Az I. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy késedelmes volt a felperes kórházba szállítása, és ez vezetett a maradandó egészségkárosodás kialakulásához. Álláspontja szerint a felperes sérülései nem indokoltak magasabb fokú mentést, és a kismértékű közúti forgalom nem indokolta, hogy az esetkocsi megkülönböztető jelzést használjon. Hangsúlyozta, hogy a vállficam olyan sérülés, melyet a szakmai protokoll szerint a helyszínen nem szabad helyretenni.

A II. rendű alperes ellenkérelme ugyancsak a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a versenypályán lévő általa üzemeltetett ambulancián nem áll rendelkezésre röntgengép, ezért a sérülések jellegének helyszíni diagnosztizálására nem volt lehetőség. A bénulásos tünetek nem az ambulancián, hanem a kórházbaállítás közben jelentkeztek, így a helyszínen nem merült fel az idegsérülés gyanúja, és az erre irányuló vizsgálat szükségessége.

A beavatkozó az I. rendű alperes pernyertességét támogatta, és a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperes részére 200.000 forint, a II. rendű alperes részére 200.000 forint plusz áfa összegű, a beavatkozó részére 100.000 forint plusz áfa összegű perköltséget, míg az államnak felhívásra 300.000 forint kereseti illetéket. Az ítélet jogi indokolása szerint döntését az aggálytalan orvosszakértői vélemények alapján hozta meg. A kiegészítő orvosszakértői vélemény megegyezett az alapszakvéleménnyel a tekintetben, hogy a maradandó egészségkárosodást nem a felperes ellátásának a módja, hanem a sérülés jellege határozta meg. Ebből következően már a baleset pillanatában eldőlt, hogy a felperes által elszenvedett teljes idegsérülés végleges jellegű. Ezen nem változtatott volna az sem, ha a felperes rövidebb idő alatt kórházba kerül, és a vállficam helyretétele hamarabb megtörténik. A sérülés jellegéből adódóan a vállízület beidegződése nem állítható helyre, a károsodás mértéke legfeljebb rehabilitációval csökkenthető. A kiegészítő szakértői vélemény idegsebész és traumatológus szakkonzulens bevonásával készült, és részletes választ adott minden szakkérdésre, ezért elutasította a további szakértői bizonyításra irányuló felperesi indítványt. Megállapította, hogy az I-II. rendű alperesek a szakmai szabályoknak megfelelően jártak el a felperes ellátása során, és a felperes maradandó egészségkárosodásának a kialakulását nem felróható mulasztásukkal idézték elő. Ennélfogva az okozati összefüggés bizonyítottságának a hiányában elutasította a keresetet, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az alperesek és a beavatkozó perköltségeinek a megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes jelentett be fellebbezést, melyben elsődlegesen a megváltoztatását és közbenső ítélettel annak megállapítását kérte, hogy az I-II. rendű alpereseket egyetemleges felelősség terheli a 2002. június 22. napján történt balesetben elszenvedett vállficam gondatlan vizsgálatával, ennek következtében az idegsérülés késedelmes felismerésével és ellátásával okozati összefüggésben felmerült kárai vonatkozásában. Másodlagos kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére irányult, míg harmadlagosan a perköltség fizetési kötelezettsége lényeges mérséklését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak a mulasztásnak, hogy a balesetet követően az alperesek egyike sem végzett neurológiai vizsgálatot, figyelmen kívül hagyták a zsibbadás és a bénulás kialakulásának idejét, módját és lokalizációját, továbbá ezeket a tüneteket nem dokumentálták. Ennélfogva nem rendelkeztek kellő információval ahhoz, hogy megalapozottan dönthessenek a sérülés veszélyességi fokozatáról és arról, hogy ebben a helyzetben milyen sürgősségi ellátásra, illetve szállításra van szüksége. Hangsúlyozta, hogy a nervus axilláris (hónalji ideg) sérülése esetén rendkívüli jelentősége van az időfaktornak ugyanis, ha a vállficam sürgősségi ellátása, vagyis a lehető legrövidebb időn belüli helyretétele megtörténik, úgy lényegesen kisebb mértékű lett volna a maradandó károsodás, és esély mutatkozott volna a teljes gyógyulásra. Fenntartotta, hogy perdöntő szakkérdésekre nem kapott választ, ezért nem lett volna mellőzhető a szakvélemény általa kért további kiegészítése. Utalt rá, hogy a ráterhelt perköltségek összege veszélyezteteti megélhetését.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokain alapuló helybenhagyására irányult. Kiemelte a szakértői vélemények azon megállapításait, amelyek alátámasztják, hogy a mentés során a szakmai szabályzatok betartása mellett a legnagyobb gondossággal járt el, és a felperesnél kialakult egészségkárosodás az idegsérülés szövődményeként alakult ki.

A II. rendű alperes ugyancsak az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokain alapuló helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, a szakvélemények kétségmentesen bizonyítják, hogy a felperes sérülése az alperesek érdekkörén kívül eső okból, tőlük függetlenül következett be, így azért polgári jogi felelősséggel nem tartoznak.

A beavatkozó csatlakozott az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelméhez, és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a felperes sérülései nem indokolták a sürgősségi ellátását, hiszen a vállficam nem volt a kiemelt mentést igénylő kórképek közé sorolva. A beszerzett szakvélemények pedig egyértelműek a tekintetben, hogy az I. rendű alperest mulasztás nem terheli. További szakvélemény kiegészítésre nincsen szükség, hiszen az orvosszakértők ellentmondásmentes, kimerítő választ adtak minden szakkérdésre.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírálta [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése a per fő tárgya tekintetében alaptalan, míg a perköltségekre vonatkozóan részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, arra alapított érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla a per fő tárgya tekintetében egyetértett, a perköltségekre vonatkozó rendelkezéseket azonban nem találta teljes mértékben megalapozottnak, ezért azokat a következőkben kifejtésre kerülő indokok alapján részben megváltoztatta.

A főkövetelés tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a felperes kárigényét az Eütv. 244. §-a szerint a Ptk. kártérítésre vonatkozó szabályainak a megfelelő alkalmazásával bírálta el. A Pp. 164. §-a szerint a károsultat terheli annak bizonyítása, hogy a kártérítés Ptk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott konjunktív feltételei teljesültek, azaz a károkozó jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kára keletkezett. A károkozó viszont kimentheti magát annak bizonyításával, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az adott helyzetben elvárható magatartás fogalmát a - káresemény idején hatályos - Eütv. 77. § (3) bekezdése tölti ki tartalommal, az itt felállított gondossági mérce szerint az egészségügyi ellátásban résztvevőktől elvárható legnagyobb gondossággal kell a betegeket ellátni, a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartása mellett. Amennyiben az egészségügyi szolgáltató eljárása ennek a zsinórmértéknek nem felel meg, úgy magatartása felróható, a nem kellően gondos eljárás megállapításának pedig az a jogi következménye, hogy a kártérítési felelősség alól nem mentesülhet.

Az elsőfokú bíróság bizonyítottság hiányában utasította el a keresetet, mivel a rendelkezésre álló aggálytalan orvosszakértői vélemények nem támasztják alá, hogy az I-II. rendű alperesek bármelyike megszegte a szakmai szabályokat a felperes ellátása során, és ezzel okozati összefüggésben alakult ki a felperes maradandó egészségkárosodása. Ezzel a következtetéssel a Fővárosi Ítélőtábla egyetértett. Az elsőfokú bíróság ugyanis a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak megfelelően mérlegelte a bizonyítékokat, a rendelkezésre álló orvosszakértői véleményeket, azt a felek nyilatkozataival és a tanúvallomásokkal összevetve okszerűen értékelte, ezért a bizonyítékok felülmérlegelése nem indokolt.

Mindkét - az alap- és a kiegészítő - szakértői vélemény egyértelmű a tekintetben, hogy a deltaizom beidegződése az ideg teljes sérülése miatt szűnt meg, és ez a sérülés a baleset pillanatában azonnal kialakult (alapszakvélemény 19. oldalának 4. pontja, kiegészítő szakvélemény 5. oldala). Ebből következően az elszenvedett sérülés jellegénél fogva már a baleset bekövetkezésekor eldőlt, hogy a maradandó egészségkárosodás elkerülhetetlen. A balesetet követő ellátás gyorsasága nem befolyásolta a felperes gyógyulási esélyeit, a maradandó károsodás akkor is kialakult volna, ha rövidebb idő alatt kórházba kerül. Ez azt jelenti, hogy - amint azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította - a felperesnek nem sikerült bizonyítania az okozati összefüggést kára és az I-II. rendű alperesek eljárása között.

Ezen felül az sem bizonyosodott be, hogy az alperesek bármelyike megszegte volna a szakmai szabályokat a felperes ellátása során.

A balesetet követő helyszíni ellátás a II. rendű alperes feladata volt, aki ennek eleget tett azzal, hogy a felperest beszállította az elsősegélyhelyre (az ambulanciára), ahol bekötötte az infúziót, és megkezdte a fájdalomcsillapítást, majd hozzávetőlegesen 11 perccel a baleset után értesítette az I. rendű alperest, hogy vállsérülése miatt kórházba kell szállítani a beteget. A mentőre való várakozás ideje alatt II. rendű alperes dolgozói valóban nem végeztek részletesebb vizsgálatot a felperesnél kialakult neurológiai státusz felderítése érdekében, de ennek a szükségessége nem is merült fel, mivel az ambulancián még nem jelentkeztek a bénulási tünetek, a felperes nem panaszkodott érzéskiesésre, illetve a jobb karja és keze zsibbadására sem.

Az I. rendű alperes sem sértette meg a rá vonatkozó szakmai szabályokat, és a vállsérülés esetén követendő eljárást betartva gondoskodott a felperes kórházba szállításáról. A riasztásban közölt adatok, valamint a beteg helyszínen észlelt állapota és az általa elszenvedett vállsérülés - amit vállficamként kezeltek - a szakmai szabályok szerint nem tették szükségessé a kiemelt sürgősségű mentést. Ebben a helyzetben a felperes kórházba szállításának időtartama nem tekinthető indokolatlanul hosszúnak a baleset helyszíne és a ... Kórház közötti távolsághoz viszonyítva.

Az esetkocsiban már jelentkeztek a felperesnél a bénulásos tünetek, de a mentés sürgősségi fokozatát ekkor már nem befolyásolhatta volna, ha elvégzik a neurológiai státusz felmérését. Ettől függetlenül a felperes kórházba kerülésének a hozzávetőlegesen egy órás időtartamát számottevően az sem rövidítette volna le, ha magasabb fokozatú mentés keretében történik a kórházba szállítása.

Vállficamra utaló kórisme esetén szakmai szabályok nem határozzák meg a mentés időtartamát, de az általánosan elfogadott gyakorlat szerint három óra tekinthető olyan ésszerű határidőnek, amely idő alatt kórházba kell szállítani a beteget, és meg kell kezdeni az adekvát kezelését (kiegészítő szakértői vélemény 6. oldala). Ennek a követelménynek az I-II. rendű alperesek eljárása megfelelt, mivel a baleset időpontjától számítottan hozzávetőlegesen 1 óra 40 perc elteltével a felperes kórházba került, ahol késlekedés nélkül szakellátásában részesítették.

Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy - a felperes indítványától eltérően - további szakértői bizonyításra nem volt szükség, mivel a rendelkezésre álló alapszakvélemény és annak kiegészítése kimerítő választ adott valamennyi szakkérdésre. A véleményadásra kijelölt intézeti igazságügyi orvosszakértő kompetenciája sem vonható kétségbe, ugyanis idegsebész szakkonzulens bevonásával nyilvánított véleményt az idegsérülés balesettel egyidejű bekövetkezéséről (a dr. ... által aláírt 2011. szeptember 7-ei szakkonzulensi összegezés). Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a további bizonyítást mellőzve, az aggálytalan orvosszakértői véleményre és annak kiegészítésére alapítottn hozta meg döntését.

A kifejtettek szerint a szakmai szabályok megsértésében megmutatkozó jogellenesség és az okozati összefüggés bizonyítottságának hiányában az elsőfokú bíróság helytállóan határozott a megalapozatlan kártérítési kereset elutasításáról. Az I-II. rendű alperesek és a beavatkozó jogi képviselőjével felmerült perköltséget azonban a ténylegesen elvégzett tevékenységhez viszonyítva indokolatlanul magas összegben állapította meg, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a felperes perköltség fizetési kötelezettségét leszállította, míg a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta.

A felperes fellebbezése túlnyomórészt - a főkövetelés tekintetében - eredménytelen marad, ezért őt terheli a fellebbezési eljárási illeték, és meg kell térítenie az I-II. rendű alperesek, valamint a beavatkozó részére a jogi képviselőjük ellátásával felmerült fellebbezési eljárási költségeiket. Az utóbbi összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5), (6) bekezdései alapján a ténylegesen kifejtett tevékenység arányában, mérlegeléssel állapította meg, amelyhez a II. rendű alperes és a beavatkozó tekintetében a 4/A. § (1) bekezdése szerint hozzáadódik az áfa.

A személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1), valamint (3) bekezdései szerint ugyancsak a felperesnek kell megfizetnie.

Budapest, 2013. március 13.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s. k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s. k.
bíró